Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Warszawa, 22 sierpnia 2026 r.
znak sprawy: DTS.zis.058.5.2026

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: oświadczenia złożonego przez Senator Ewę Kaliszuk na 63. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2026 r.

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z oświadczeniem złożonym przez Panią Senator Ewę Kaliszuk, w kwestii ochrony i rozwoju kultury ludowej w Polsce uprzejmie informuję, że uwagi i spostrzeżenia w nim zawarte mogą stanowić istotny wkład w prace legislacyjne nad projektowaniem przepisów dotyczących ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego Polski.

Jednocześnie informuję, że w związku z trwającą publiczną dyskusją nad regulacją będąca także przedmiotem oświadczenia, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 25 czerwca 2026 r. przedstawiło, w odpowiedzi na wniosek Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, opinię do poselskiego projektu ustawy o zespołach ludowych.

Pomimo, iż projekt nie tworzy systemu ochrony całego niematerialnego dziedzictwa kulturowego, lecz rozwiązuje konkretny problem jednej grupy depozytariuszy, która obecnie nie posiada odpowiednich narzędzi organizacyjnych i finansowych do prowadzenia działalności, w ocenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest on zasadny i celowy.

Zespoły ludowe są jedną z najliczniejszych i najlepiej zorganizowanych grup depozytariuszy tradycji. Pełnią szczególną rolę w przekazywaniu dziedzictwa kulturowego w zakresie muzyki, tańca, śpiewu i obrzędowości. Nie są nowym zjawiskiem społecznym ani nową kategorią podmiotów wymagającą szczególnego

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18

kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

uprzywilejowania. Przeciwnie, od dziesięcioleci stanowią uznany element polityki państwa w zakresie ochrony kultury ludowej. Już po II wojnie światowej państwo polskie wspierało ich działalność organizacyjnie i finansowo, uznając je za ważny instrument ochrony tradycji, folkloru i tożsamości lokalnej. Projekt ustawy nie tworzy więc nowej funkcji publicznej, lecz stanowi próbę dostosowania historycznie ukształtowanego wsparcia do współczesnych realiów prawnych i organizacyjnych.

Brak wsparcia dla zespołów ludowych może prowadzić do stopniowego zanikania tradycyjnych pieśni, tańców i muzyki stanowiących ważną część niematerialnego dziedzictwa kulturowego Polski. Utrudnia również prowadzenie działalności edukacyjnej i międzypokoleniowego przekazu tradycji, osłabia aktywność społeczną na obszarach wiejskich oraz ogranicza możliwości promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego. W efekcie zagrożona może być trwałość części praktyk kulturowych, które do dziś pozostają żywym elementem tożsamości wielu społeczności lokalnych.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi stoi na stanowisku, że zachowanie tradycji i niematerialnego dziedzictwa kulturowego powinno być przedmiotem współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów i instytucji publicznych. Działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi mają więc charakter uzupełniający i koncentrują się na wspieraniu społeczności obszarów wiejskich oraz podmiotów pielęgnujących kulturę, tradycje i dziedzictwo polskiej wsi. Natomiast projektowana ustawa mająca charakter sektorowy, podobnie jak wcześniejsze rozwiązania dotyczące kół gospodyń wiejskich czy ochotniczych straży pożarnych, wpisuje się w zakres aktywności społecznej na wsi i może przyczynić się do wzmocnienia poczucia tożsamości wspólnotowej. W mojej ocenie projekt nie stanowi konkurencji dla systemowej ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, lecz jest jego wyspecjalizowanym uzupełnieniem. Projekt nie zamyka drogi do objęcia wsparciem innych środowisk w przyszłości.

Niemniej jednak, będę rekomendował autorom poselskiego projektu ustawy uwzględnienie przedstawionej przez Panią Senator analizy i zgłoszonych postulatów w dalszych pracach legislacyjnych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Adam Nowak
Podsekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
2. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego